

PRENUMERATA:

Miesięcznie we Lwowie 440 Mk., z dostawą do domu 500 Mk., z przesyłką w Polsce 500 Mk., w innych państwach 650 Mk. — Za zmianę adresu dopłaca się 10 marek.

Cena 20 Mk.
numeru

Konto czekowe P.K. 140.561

Reklamacje otwarte wolno od opłaty pocztowej.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano

CENY OGŁOSZEŃ:

Za wiersz nonparell. Zwyczajne 20 Mk. „Nudełane” 80 Mk., „Nekrologia” 60 Mk., na pierwszej kolumnie 180 Mk., przed kroniką 120 Mk. Pokrońce i komunikaty 90 Mk. Drobne ogłoszenia za każdy wiersz 8 Mk.
Kupno sprzedawo wyrażu 9 M. Koresp. przyw. ima r. odw. 10 M. Cała stronica 20.000 Mk., pół stronicy 10.000 Mk., cała stronica pierwsza (pod mastówkiem) 60.000 Mk., jedna szpalta na 1. stronicy 20.000 Mk. Paski na kolumnach tekstowych po cenie „Nadstawo”.
Ogłoszenia na niedzielę i święta o 50% drożej. Ogłoszenia zagran. o 100% drożej. „Kurjer Lwowski” wychodzi z datą dnia następnego.

Redakcja przy ulicy Ossolińskich 1. 15. Administracja przy ulicy Chorążczyzny 1. 26. — Redaktor przyjmuje wyłącznie między godziną 4—5. Biura Administracji otwarte codziennie od godz. 6. rano do 1. w południe i od godz. 2 do 6. wieczór. — Adres dla teleg.: „Kurjer”, Lwów. — Rękopisy w nie zwraca się. — Telef. redakc. 19. W Warszawie prenumeratę przyjmują i pojedyncze egzemplarze sprzedają: Biuro dzienników „Promień”, ul. Widok 19, oraz Admin. „Gazety Lud.” ul. Świętokrzyska 17.

Nakładem Spółki wydawniczej „Kurjera Lwowskiego”.

Redaktor naczelny: Dr. Włodzimierz Jampolski.

Stosunki polsko-angielskie.

Cały stosunek między Polską a Anglią oparty jest dotąd na szeregu nieporozumień i uprzedzeń, które niezwalczane, gromadzą coraz większe zapory i przeszkadzają zbliżeniu się. Przyczyny tego są wielorodne. U podstawy leży bezsprzecznie różnica temperamentów, będąca źródłem różnego na świat spojrzenia i zupełnie fałszywego tłumaczenia sobie wzajemnie przejawów życia społecznego i politycznego. Różnice temperamentu nie powinny jednak być powodem rozbieżności, raczej pewna suma podobieństw naraża zwykle na zatargi, np. Francja—Włochy, Serbia—Bułgaria, Rosja—Polska.

Brak łączności historycznej i wzajemnego zainteresowania się powoduje, że oba społeczeństwa są sobie zupełnie nieznane.

Polska nieistniejąca przez dziesiątki lat na karcie Europy, dla Anglii nie była dość realną, z naszej strony zaś nie uczyniono nic dla zwalczania tej obojętności. Polacy milczeli lub przemawiali językiem dla Anglików niezrozumiałym, natomiast wrogowie nasi nie ustawali w propagandzie. Oszczerstwa niemieckie, rosyjskie, żydowskie, ukraińskie i czeskie znajdowały i znajdują niestety posłuch i pogłębiają nieporozumienie. Nie można zaprzeczyć, że z naszej strony winy było wiele, choćby przypomnieć współczesną historię naszej reprezentacji politycznej.

Na tak przygotowanym gruncie wyrosły w Anglii uparte a liczne baśnie o Polsce. Do nich należy przesąd o niezdolności państwowej i ekonomicznej Polski, o imperjalizmie polskim lub o nietolerancji. Przekonanie o niezdolności państwowej Polaków utrwała się w Anglii, która zna przeważnie przedstawicieli prawicy polskiej i ich wywrotową robotę. Tak np. niedawne jawne wystąpienie niektórych urzędników poselstwa polskiego w Londynie przeciw Naczelnikowi Państwa musiały być dla Anglików tragicznym dowodem naszej niezdolności państwowej.

Dla zajmującego rządowe stanowisko Anglika, który jest uosobieniem lojalności i niezależności od tego, jaki kierunek lub partię reprezentuje, nieodmiennie broni spraw swego państwa, anarchizująca działalność tych, którzy zwykle w innych państwach są t. zw. partiami porządku jest dowodem w oczach Anglików na to, że Polska wogóle jest do rządów niezdolna.

Bajka o imperjalizmie polskim, podtrzymywana przez wszystkich nam niechętnych a interesowanych w tem osobiście, powstała na podłożu najzupełniejszego niezrozumienia spraw polskich i braku historycznego krytycyzmu, jaki w tym wypadku prawie cała opinia angielska wykazuje. Nie zrozumiano tam procesu stopniowego narastania świadomości narodowej, nieraz silniejszego i dawniejszego w odniesieniu do Polski i jej kresów, niż węzły łączące Anglię z Walią, Szkocją, nie mówiąc zupełnie o Irlandji. Niezrozumiano, że ziemie kwestionowane np. Litwa wileńska, wschodnia Małopolska, zrosły z Polską nie tylko przez wspólność interesów, kultury, lecz przez wspólność krwi, którą wielokrotnie w czasie wieków aż do dziś, w obliczu ciągłych najazdów i walk stwierdzili. I że jak dziś Walińczyk, Szkot, związany jest z Anglią, to jeszcze silniej, bo w

Rumunia a Polska.

(Od naszego warszawskiego korespondenta.)

Warszawa, 3. października.

(K.) Dotychczasowe formy zbliżenia pomiędzy Polską a Rumunią mają uleść pewnej zmianie na rzecz ściślejszego zacieśniania dotychczasowego sojuszu.

Ze strony rumuńskiej rzecznikiem tego porozumienia jest generał Avarescu, popierany w tych decyzjach przez ministra spraw zagranicznych p. Take Jonescu.

Bolszewicy liczą się z możliwością zerwania stosunków dyplomatycznych.

(Od naszego korespondenta warszawskiego.)

Warszawa, 3. października.

(B.) W poselstwie sowieckim w Warszawie przyjazd p. Filipowicza, posła naszego w Moskwie, wywołał wielkie zaniepokojenie. Zrozumiano go jako duży krok w kierunku zerwania stosunków przez rząd polski z sowietami i poczęto przygotowywać wyjazd p. Karachana, i to wyjazd efektywny, wśród „odruchów (robionych za pie-

niądze bolszewickie) proletariatu polskiego”. Są wszelkie dane, iż do zerwania stosunków dyplomatycznych nie dojdzie i p. Karachan pozostanie jeszcze w Warszawie, jakkolwiek już dawno powinien złożyć paszporty z powodu afery szpiegowskiej, wykrytej przy pomocy Mysłowskiego. Gdyby jednak — to nie wątpliwie nasze władze bezpieczeństwa potrafią zapobiec „odruchom”.

W niedzielę najbliższą zapadnie decyzja w sprawie Górnego Śląska.

Paryż. (EE.) Utrzymują tu, że w sprawie G. Śląska zapadnie decyzja w sobotę albo w niedzielę. Wedle „Chicago Tribune” L. George pragnie jeszcze przed rozstrzygnięciem tej sprawy zejść się z Briandem i omówić kwestję rozstrzygnięcia tego trudnego problemu.

Paryż. (PAT.) „Telegr. Comp.”: Dobrze poinformowane koła polityczne donoszą, że po ogłoszeniu decyzji Rady Ligi Narodów w kwestji górnośląskiej nastąpi spotkanie między Briandem i L. Georgem w celu omówienia kwestji górnośląskiej. Wedle doniesień tutejszych kół amerykańskich sprawa ta będzie również traktowana przez waszyngtońską konferencję rozbrojenia.

—OO—

PRACE NAD ORDYNACJĄ WYBORCZĄ W TOKU.

Warszawa. (EE.) Na dzisiejszym posiedzeniu komisji konstytuc. załatwiono 5 artykułów projektu ordynacji wyborczej, uzgodnionych z odpowiednimi artykułami konstytucji.

POSŁOWIE POLSKI I UKRAINY SOW. JADĄ NA SWE STANOWISKA.

Warszawa. (EE.) Dnia 4. bm. wyjechało do Charkowa poselstwo polskie. Na linii Równa—Szepećówka spotka się ono z ukraińskim poselstwem sowieckim, które zdąży do Warszawy. Konsulem generalnym polskim na Ukrainę mianowano p. Horwatha.

NIE WYRZEKLI SIĘ MYŚLI O WOJNIE Z POLSKĄ.

Warszawa. (EE.) „Rzeczpospolita” donosi, że przy układach Krassina z Niemcami, Krassin prosił rząd niemiecki o przeszkodzenie wysłaniu broni i amunicji do Polski, równocześnie prosił o danie pozwolenia na wyjazd do Rosji komunistom niemieckim, b. żołnierzom, którzy mogliby służyć w charakterze instruktorów w armii sowieckiej, celem przygotowania jej do walki z Polską.

Majątki na sprzedaż:

Gospodarstwo 48 mrg. pszennej ziemi dom o 6-ciu pokojach i kuchni, 2 konie, 10 szt. bydła inwentary martwy dobry . . . . . 200.000 Mk. niem.

Gospodarstwo 109 mrg. ziemi średnia zabudowanie dobre, 3 konie 10 szt. bydła jak stoi i leży 10 milj. Mp.

Majątek 153 mrg. ziemi pszennej i żytnia zabudowanie dobre 2 konie 2 woły 16 sztuk bydła w tym 18 mrg. lasu 15 mrg. łąki . . . . . 3.000 dolarów

Majątek 200 mrg. ziemi pszennej zabudowanie dobre 6 koni 25 sztuk bydła . . . . . 6.000 dolarów

Majątek 270 mrg. ziemi pszennej budynki bardzo dobre, dworek o 6-ciu pokojach, 15 młodych koni, 23 szt. bydła, 38 świń, 23 owiec, drób i inwentarz martwy nadkompl. całe żniwo wartości 6 milj. Mk. cena 25 milj. Mp.

Prócz tych mamy każdego czasu każdy majątek do wyboru od 5—500 mrg. Hotele, kamienice, interesa każdego rodzaju. Rzetelna i sumienna obsługa Zgł. **BANK KOMISOWY, Gniezno, Chrobrego 16. Telef. 206. Właściciele: K. GAWLAK L. DENKLER.** 6616

obliczu ciągłych niebezpieczeństw, związane są ogniem i krwią ofiarną mieszkańcy kresów z Polską.

Zarzutu nietolerancji wyznaniowej nie wolno zaś czynić krajowi, ku któremu dążą coraz nowe rzesze żydowskie szukając w nim ratunku i ocalenia. Inwazja żydów do Polski kłam zadaje największym ich oszczerstwom. Wybitne zaś nazwiska żydów-Polaków obywateli, dyplomatów, posłów, finansistów, uczonych zajmujących nieraz pierwsze miejsca w kraju mówią same za siebie.

Dalszym powodem nieporozumień, wpływającym po części z wyżej przytoczonych, jest brak kredytu moralnego dla Polski. Zapomina się, że Polska powstała w warunkach wyjątkowo trudnych zewnętrznie i wewnętrznie, jakich nie znały Czechosłowacja, Rumunia, Serbja, łączące kilka swych dzielnic z dawnym ośrodkiem, ani Łotwa lub Finlandja, wylaniające się jako jednolite całości. Powstawała Polska bez żadnego ośrodka krystalizacji, bez żadnej prawie zewnętrznej pomocy. Zwycięstwo koalicji stworzyło okoliczności wyjątkowo stosowne, ale powstanie Polski było koniecznością dziejową, którą uznać musiały oba obozy, nawet najwięksi jej wrogowie, Niemcy i Rosja, ale którą przez wierny trud i krew wywalczyć musieli Polacy. Iune młode państwa, mające poważnych opiekunów, znalazły pomoc realną, Polska, borykająca się do ostatniej chwili z wojną i zniszczeniem została sama, jak np. w lipcu 1920 r. Państwa to zasłużyło sobie na to, aby jeśli nie wprost materialnego, to moralnego zaufania mu użyć i pozwolić ustalić swój byt. Jeśli dziś nie wszystko jest nadzwyczajne w Polsce, to są to skutki i wyniki trudności, które gromadzą się ciągle na drodze naszej, a nikt ich usunąć nie potrafi, przeciwnie. Nasza wojna skończyła się ledwie rok temu, a przecie inne państwa, ba nawet mocarstwa, od 1918 r. nie mogą jeszcze dojść do normalnego stanu.

Tu jednak może leży właśnie słaba strona stosunków polsko-angielskich, Anglii zależy na jaknajszyszym odbudowaniu świata i powrocie do normalnych stosunków, nie chce więc czekać na Polskę, chciałaby z góry w rubrykę „Polska” wstawić jakąś ściśle określoną wartość, a miało wicie jakąś wartość obojętną, którą nie krzyżowałaby ułożonego rachunku, nie może ona być zatem za wielką lub niewiadomą w przyszłości. Tem pragnieniem do spokoju tłumaczy się dążenie Anglii, by unikać kwestii jątrzących, mniejszościowych, przez odcinanie kresów zachodnich i wschodnich od Polski. Anglicy powinni zrozumieć, że Polska na to pozwolić nie może. Komplikuje się ta sprawa jeszcze względami politycznymi: obawa hegemonii politycznej Francji i ekonomicznymi: Śląsk Górny i nafta.

Pokój jest dla Anglii zasadniczą podstawą, by mogła rozwinąć swą politykę, której wytycznymi punktami są: handel, transport, kontrola surowców. Nieznajomość wzajemna i fałszywe mniemanie o Polsce sprawiły, że Polski rolę w planie angielskim równa się zeru. Całe zagadnienie rywalizacji wielkich mocarstw skupia się na polskiej skórze.

Obawa, aby Francja, oparłszy się na Polsce, nie stała się dla Anglii groźna, jest powodem, dla którego Londyn wołałby widzieć Polskę w roli małego państewka, nieposiadającego w ręku surowców, portów itp. atutów ekonomicznych. Polska, wasal Francji, to dla Anglii groźba. Mniemanie to aparte jest na fałszywej podstawie. Polska wasalem niczym nie będzie, czego dała już dowody. Jednak nawet Anglia zmuszona była wyjść ze swego „splendid isolation” w 1914 r. tembardziej Polska musi szukać oparcia na zewnątrz. Unikać jednak pragnęłaby wyłączości, która mogłaby być przez Anglię źle interpretowana, a przeciwnie, pragnie, czemu niejednokrotnie dawałmy wyraz w piśmie naszym, oprzeć się zarówno na Anglii i Francji. Anglia także wykazała, że wyłączości nie pragnie, czego dowodem jest choćby układ w San Remo z r. 1920. Droga do porozumienia otwarta.

Usunawszy więc legendę o wasalstwie Polski, przejdźmy do kwestji popierania Niemiec. Anglija, popierając Niemcy i dążąc do ich odbudowy, chce uhcieć starania Stanów Zjednoczonych, idące w tym samym kierunku. Niemcy uprzemysłowione potrzebne jej są jako nabywcy jej surowców zbrodniczych i pewnych przetworów fabrycznych. Tłumaczy to sprawę śląską Niemcy bez Śląska no-

śniej surowców angielskich potrzebować będą. Aby zaś usunąć niebezpieczną kokurencję Niemiec na rynkach zachodnich, chciała zwrócić ich eksport na wschód ku Rosji bolszewickiej i osłabionej, faworyzując historyczny „Drang nach Osten”. Łączy się to z postępowaniem Londynu wobec Rosji. Uważając, że bolszewizm Rosję rozkłada i czyni niezdolną do rywalizacji z Anglią w Azji, rząd angielski wszedł z nim w układy.

Oba te punkty kryją jednak niebezpieczeństwo dla Anglii i obecnie asystujemy prawdopodobnie pierwszemu pęknięciu w tej misternej budowie. Bolszewizm, dzięki Niemcom, wzrasta w siły i już obecnie wyciąga swe macki w stronę angielskiego posiadania w Azji. Wspólna siła wzmocnione Niemcy i Rosja przerósć mogą plany angielskie i stać się najgroźniejszymi rywalami Anglii na arenie ekonomicznej, a co za tem idzie i politycznej. Niemcy i Rosja mogłyby pochlonać Polskę, gdyby ją zbyt okrojono, złączyć się w jeden blok, a równowaga europejska byłaby wówczas zupełnie zachwiana. Wraz z nią upadłby obecny system polityki angielskiej.

I tu na plan pierwszy występuje rola Polski. Londyn we własnym interesie nie może zapominać o tym węźle europejskiej równowagi. Polska tylko może zapobiec zbyt niemu rozrostowi sił Niemiec i Rosji, ale tylko Polska silna, wolna od trosk o swoje najukochańsze i najwierniejsze ziemie, a która zająłaby mogła odpowiedzieć swemu bogactwu stanowisko ekonomiczne. Zastąpi ona w części, a bez grożącego Anglii niebezpieczeństwa, rolę Niemiec jako odbiorcy i przetwórcy surowców angielskich, za które płacić może produktami, jakich Anglii potrzeba (drzewo, zboże, mięso, cukier, nafta). Przemysł polski potrzebuje na razie kredytów, aby odpowiedzieć zadaniu, a tych można mu dostarczyć bez obawy rywalizacji i konkurencji, jakie żywić mogą kapitaliści obcy w stosunku do Niemiec i Rosji.

Polska ponadto ma dla Anglii poważne znaczenie jako terytorjum tranzytowe, jako najbliższa droga na wschód. Podobnie, jak jest koniecznością historyczną, tak jest i koniecznością ekonomiczną Europy. Fałszywe, uprzedzenia i przesady, poparte intrygami wrogów naszych opóźniają uznanie tej

prawdy w Londynie. Dlatego z radością witamy dowody żywszego zainteresowania się Polską w Anglii, pewni, że zetknięcie się obu narodów obali wiele nieporozumień. Polsce potrzeba moralnego i materialnego kredytu, aby stać się mogła silnym filarem równowagi światowej.

Ludwika Czernowa.

—oo—

Wrażenia dziennikarzy angielskich.

(Od naszego korespondenta warszawskiego.)

Warszawa, 3. października.

(K.) Mając możliwość zetknąć się z jednym z świeżo przybyłych dziennikarzy angielskich, mogłem skonstatować szereg ciekawych faktów, które mówią nam o nowej nieudolności wykorzystania nawet najbardziej sprzyjających okoliczności. Mój rozmówca podkreślił przedewszystkiem fakt niedopuszczenia wycieczki do zetknięcia się ze światem zorganizowanym naszego proletariatu, trzymanie wycieczki w pobliżu osób należących do grupy politycznie najmniej mającej sympatii wśród społeczeństwa angielskiego, do grupy, która, jak on parokrotnie zaznaczał, usilnie stara się przekonać wszystkich dookoła, że jestecie państwem, któremu lada moment grozi ruina i rozkład. Tym opowiadaniom co prawda kłam na każdym kroku zadają fakty z obserwacji życia codziennego, przecież u was prawie wszystko dla nas cudzoziemców można nabyć zadarmo. Ziemia uprawiona, szereg nowych budowli, około plantu kolejowego fabryki czynne, spokój i ład, duża ilość pociągów, choć mocno przepełnionych, to wszystko dowodzi, że dalekimi od prawdy są ci, którzy starają się Polskę przedstawić w tak ujemnym świetle. Dziś mówił mi jeden z moich kolegów, że wprost jest zdziwiony tem wszystkim, co widzi. To jest strona przyjemna moich wrażeń, choć jest i odwrotna. Naprawdę dopytywałem o te ostatnia, mój rozmówca uśmiechał się tylko znacząco i ciągle zbacał na inne tory, nie chcąc mej ciekawości zadowolnić.

Narod. demokracja i gabinet p. Ponikowskiego.

(Od naszego warszawskiego korespondenta.)

Warszawa, 3. października.

W piątek ubiegły odbył p. Ponikowski dłuższą konferencję z Dmowskim. Wedle wiarygodnych informacji doszło między nimi do pełnego porozumienia. P. Ponikowski miał dać narodowej demokracji pewne gwarancje, wzamian za co wyszedł z endeckiego sztabu parol oszczędzania ga-

binetu. Na posiedzeniu połączonych klubów (n. d. Dubanowicza i Ch. d.) p. Dubanowicz, forsując otwartą opozycję wobec gabinetu zgodnie z swem piątkowym oświadczeniem w Seimie, znalazł się w mniejszości.

Okazuje się, że p. Ponikowskiemu nie brak jednak elastyczności.

P. Dmowski woli rolę wyniosłego widza.

(Od naszego warszawskiego korespondenta.)

Warszawa, 3. października.

(B.) Wezwanie p. Askenazego z Genewy do Warszawy miało na celu nie tylko bezpośrednie porozumienie się z nim ministerstwa spraw zagranicznych. Miało ono być zarazem odwołaniem go z Ligi Narodów. Mandat delegata zaproponował p. Skirmunt w porozumieniu z p. Ponikowskim Dmowskiemu. Askenazego poświęcono opinii publicznej z powodu przegranej sprawy Wilna, a równocześnie robiono uprzejmy gest w kierunku

ku narodowej demokracji. Ale p. Dmowski odmówił, uważając, iż lepiej jest pozostać w roli widza, który może zawsze powiedzieć: „źle się robi. bo kto inny robi”.

A może uznał, że sprawa Wilna i Górnego Śląska są za drobne dla niego?

Wobec odmowy p. Dmowskiego, wyjedzie do Genewy jeszcze na jakiś czas Askenazy, lecz wkrótce ma go zlużować p. Piltz, obecny poseł w Pradze.

Zjednoczenie ludowe a endecja.

(Od naszego korespondenta warszawskiego.)

Warszawa, 3. października.

(K.) Świadomość szkodnictwa uprawianego na terenie życia polskiego przez obóz narodowo-demokratyczny coraz głębiej przenika do szeregów zjednoczenia ludowego. Ostatnie wystąpienia p. Skulskiego, oraz jego towarzyszy partyjnych, coraz bardziej umacnia w tej grupie prze-

świadczenie, iż wszelka współpraca na terenie parlamentarnym i rządowym z przyjaciółmi i Lutosławskiego i p. Grabskiego do niczego nie doprowadzą, że brak jest tym grupom uczciwości i taktu politycznego, co uniemożliwia jakiegokolwiek bliższe współżycie z wymienionym obozem. Ten nastrój zdaje się potwierdzać linję wytyczną stronnictwa ludowego, zmierzającą do utrzymania kontaktu z grupami naszej lewicy, dla ewentualnego stworzenia na przyszłość tego podłoża, które umożliwi wspólną pracę na terenie rządowym.

—oo—

P. Stapiński zaczyna grać w otwarte karty.

(Od naszego warszawskiego korespondenta.)

Warszawa, 3. października.

(B.) Na sobotnim posiedzeniu sejmowym zgłosili pp. Dąbal i Łańcucki, który, jak wiadomo, zdeklarowali się otwarcie jako bolszewicy, interpelację na kilku arkuszach bitego pisma. Interpelacja jest niczem innem, jak brukową broszurą agitacyjną, nawołującą do przewrotu politycznego i społecznego, którą w ten sposób umyślili uchronić przed konfiskatą.

Interpelację podpisali prócz Dąbala i Łańcuckiego posłowie żydowscy (nawet dr. Thon — rabin krakowski!), a nadto stapińszczycy, wśród których nie brak i krakowskiego posła Wójcika. Jest to już druga interpelacja bolszewików, podpisana przez klub p. Stapińskiego, który widocznie uznał, że nadszedł już czas do odsłonięcia przyłbicy.

Dość nieodpowiedzialnych kalumni.

(Od naszego warszawskiego korespondenta.)

Warszawa, 3. października.

(B.) W przemówieniu swem podczas dyskusji nad programem rządu zaatakował poseł Patek (Stapińszczak) gwałtownie P. S. L., stawiając ogólnikowe zarzuty eksploatowania skarbu państwa przez P. S. L., nadużywania mandatu poselskiego itd. — nie wskazał jednak konkretnie ani jednej osoby, ani jednego faktu. Zdarza się to zresztą nie po raz pierwszy.

Wczoraj wystosował pos. Rataj imieniem klubu P. S. L. list do p. Patka z żądaniem, by skontretyzował swoje zarzuty, wskazując osoby i fakty. List pozostawia p. Patkowi tydzień dla dania odpowiedzi. Klub jest zdecydowany wyjaśnić sprawę do samego gruntu i położyć kres nieodpowiedzialnym bandyckim atakom i kalumnjom, skądkolwiekby one pochodziły.

Znowu p. Grodziecki.

(Od naszego korespondenta warszawskiego.)

Warszawa, 3. października.

(K.) Są jednostki w życiu polskim, które za wszelką cenę starają się wypłynąć na powierzchnię. Pamiętam z krótkiego, lecz pełnego kwiatusków urzędowania p. Grodzieckiego. Pamiętamy zapewne znaną aferę pana ministra aprowizacji z handlem jajami, której odgłosy tułały się przez czas dłuższy jeszcze na komisjach sejmowych. Dziś znowu p. Grodziecki chce stać się mężem opatrnościowym i podobno wyrusza do Londynu w celu pertraktowania z prywatnym konsorcjum kupieckim w sprawie eksploatacji drzewa z puszczy Białowiejskiej i dostarczenia rządowi na tej drodze znaczniejszych sum w walucie zagranicznej. Ciekawe jest tylko, czy osoba p. Grodzieckiego może wzbudzić choćby cień zaufania w naszym społeczeństwie do tej imprezy i czy może przychylnie usposobić sfery przemysłowe angielskie do tego rodzaju przedstawicieli. Czas by było wreszcie poszukać innych ludzi.

Zjazd okręgowy PSL.

(Od naszego warszawskiego korespondenta.)

Warszawa, 3. października.

(B.) Wczoraj odbył się zjazd okręgowy delegatów P. S. L. z województwa warszawskiego. W zjeździe wziął udział prezes stronnictwa poseł Witos.

Ze słowackiego rządu narodowego.

Sekcja polsko-słowacka słowackiego Biura prasowego komunikuje: Słowacka Rada narodowa obradziła na ostatnim posiedzeniu wakuującą tekę ministra spraw wewnętrznych w rządzie narodowym, mianując na to stanowisko byłego węgierskiego urzędnika administracyj-

negu, wybitnego działacza słowackiego. W ostatnim posiedzeniu słowackiej Rady narodowej brali udział oprócz emigracji słowackiej w Polsce, także delegaci komitetów emigrantów słowackich z innych państw, tudzież reprezentanci pewnych partii politycznych ze Słowaczyny. Na posiedzeniu tym nastąpiło pełne porozumienie co do popierania słowackiego rządu narodowego.

Słowacki tymczasowy rząd narodowy wysłał słowackie misje dyplomatyczne do Budapesztu i do Wiednia.

Konferencja chińsko-japońska.

„Associated Press“ dowiaduje się, że Japonia żąda natychmiastowego zwołania konferencji chińsko-japońskiej. Japonia udaje chęć Kiao-Teheon Chinom, koleje i kopalnie wyspy Shantung mają być eksploatowane wspólnie przez Japonię i Chiny. Wojska japońskie usuną się z wyspy Shantung, gdy policja chińska ukonstytuowana zostanie.

Gdyby Chiny propozycję odrzuciły, Japonia sprzeciwi się wszelkiej dyskusji na ten temat w czasie konferencji waszyngtońskiej.

Z obrad Sejmu.

Warszawa. (PAT.) Odesłano w pierwszym czytaniu do komisji ustawę o ratyfikacji konwencji przyjętej na pierwszej międzynarodowej konferencji pracy w Waszyngtonie w r. 1919. Przed przystąpieniem do rozpraw nad sprawami finansowymi, zabrał głos minister skarbu Michalski. Po mowie min. skarbu p. Wojdałowski (n. zj. lud.) referował sprawę w przedmiocie gwarancji skarbu za zobowiązania wypływające z obligacji komunalnych Banku krajowego oraz ustawę o upoważnieniu ministra skarbu do zaciągnięcia w Banku krajowym pożyczki w wysokości 120 milj. marek pol. Mowca wskazał na potrzebę zorganizowania kredytu długoterminowego, mającego wpłynąć na sprawną działalność poszczególnych państwowych instytucji kredytowych i określenie ścisłego zakresu ich pracy. Omówił także sprawę ochrony granic i zorganizowania straży granicznej. Obie ustawy przyjęto w drugim i trzecim czytaniu bez dyskusji.

Następnie p. Wierzbicki w imieniu komisji skarbowo-budżetowej omawiał sprawę art. 10. konstytucji Rzeczypospolitej. Mowca zaznaczył, że na mowę ministra skarbu komisja skarbowo-budżetowa może już odpowiedzieć czynem. Art. 10 konstytucji głosi, że wnioski i projekty ustawowe, pociągające za sobą wydatki ze skarbu muszą podawać sposób ich pokrycia. Chodzi o to, aby artykuł ten wszedł w życie. Komisja zgodziła się na to, zaznaczając przy omawianiu projektu ustawy o przedsiębiorstwach melioracyjnych, że ustawa ta wejdzie w życie, gdy dochody państwowe dojdą do równowagi. Ma się to także odnosić do wszystkich innych projektów. Komisja wnosi, aby każdy wniosek i projekt obciążający skarb. był badany przez komisję skarbowo-budżetową, zgodnie z art. 10 konstytucji, a jeżeli wniosek nie podaje sposobu pokrycia, odesłany został wnioskodawcy do uzupełnienia. Izba wniosek przyjęła.

Przystąpiono do sprawozdania komisji morskiej i skarbowo-budżetowej co do projektu ustawy o obciążeniu hipotecznym w walucie zagranicznej polskich statków handlowych. Ustawę przyjęto w drugim i trzecim czytaniu.

Następne posiedzenie w piątek o g. 4 popoł.

UDZIAŁ POLSKI W BUDŻECIE LIGI NAR.

Genewa. (PAT.) Od specjalnego korespondenta. Czwarta komisja Ligi Narodów zajmująca się sprawą budżetu Ligi, przyjęła olbrzymią większością głosów wniosek delegata polskiego, obecnego na posiedzeniu komisji, p. Modzelewskiego, wedle którego Polska będzie płaciła jako część wydatków Ligi 387.000 fr. w złocie, zamiast 800.000, jakie winna była płacić według tabeli przyjętej przez komisję. Uchwalenie tego wniosku nastąpiło w wyjątkowych warunkach.

POWIAT KATOWICKI PROSI LIGĘ NARODÓW O PRZYŁĄCZENIE DO POLSKI.

Bytom. (PAT.). Wszyscy sołtysi i ławnicy powiatu katowickiego zebrani 28 września w Bogudziecach wysłali do Rady Ligi Narodów następującą depezę: Stroskani o los powiatu katowickiego, a ufając w sprawiedliwość Ligi Narodów pozwalamy sobie przesłać jeszcze w ostatniej chwili prośbę o przyłączenie tego powiatu do Rzeczypospolitej Polskiej. Następują podpisy.

NIEMCY POWINNY PRZYSTĄPIĆ DO LIGI NARODÓW.

Berlin. (EE). Genewski sprawozdawca „D. Allgem. Ztg.“ donosi, że lord R. Cecil w rozmowie z nim oświadczył, że wedle jego zdania zarówno w interesie Niemiec, jak i całego świata leży, by Rzesza niemiecka prosiła o przyjęcie jej do Ligi Narodów. Niemcy, dowiedliby w ten sposób, że chcą wspólnie z całym światem cywilizowanym pracować dla pokoju (!)

CHCIELI SIĘ POŻYWIĆ RUMUŃSKIM ZBOŻEM.

Paryż. (EE). Z Belgradu telegrafują, że policja sofijska aresztowała niejakiego Trofimowicza b. sekretarza Trockiego, któremu udało się niedawno przedostać z Rosji do Jugosławii. Indagowany stwierdził, że bolszewicy mieli zamiar z końcem sierpnia atakować Rumunię, aby zawładnąć zbiorami zboża w Besarabii. Zaniechano jednak tego planu z powodu daleko idących zarządzeń wojskowych rumuńskich.

LIGA NARODÓW UZNAJE NIEPODLEGŁOŚĆ ALBANII.

Genewa. (PAT.). Havas. Na plenarnym posiedzeniu Ligi po dłuższej dyskusji, w której wzięli udział przedstawiciele Albanii i Francji, uchwalono rezolucję przyjmującą do wiadomości ostateczne proklamowanie niepodległości Albanii i zwracającą się z prośbą do Rady Ligi o wyznaczenie komisji złożonej z trzech członków niezainteresowanych bezpośrednio w tej sprawie (z wyłączeniem zatem Grecji, Albanii i Serbii), która miałaby się udać do Albanii w celu zbadania na miejscu sprawy ustalenia granicy według projektu konferencji ambasadorów.

ZATARG WĘGIERSKO-AUSTR. ZAŻEGNANY.

Budapeszt. (PAT.). Węgierskie B. K. W Szoproniu w biurze komisji międzysojuszniczej podpisany został protokół stwierdzający wykonanie decyzji traktatu w Trianon, dotyczącej zachodn. Węgier, stosownie do noty konferencji ambasadorów z dnia 22. września. Komisja sojusznicza wysłała do konferencji ambasadorów raport, w którym stwierdza, że rząd węgierski wykonał ostateczne decyzje traktatu i w ten sposób usunął ostatecznie przeszkody, jakie leżały na drodze układu pomiędzy Węgrami a Austrią, stosownie do poprzednio udzielonej aprobaty konferencji ambasadorów.

RZĄD WĘGIERSKI OPRÓŻNIŁ ZACHODNIE WĘGRY.

Budapeszt. (EE). Rząd węgierski zarządził całkowite opróżnienie Węgier zachodnich, czego dokonano już 3 bm. popołudniu.

KONFERENCJA AUSTRO-WĘGIERSKA ODBĘDZIE SIĘ W WENECJI.

Budapeszt. (PAT.). W. B. K. Wezwanie Rady ambasadorów o wysłanie pełnomocników do Włoch dla konferowania z pełnomocnikami Austrii pod egidą włoską, nadeszło tutaj wczoraj. Spotkanie pełnomocników Austrii i Węgier odbędzie się nie w Rzymie, lecz w Wenecji. Rząd węgierski przyjął wezwanie i zawiadomił Radę ambasadorów, że wyśle do Wenecji swego przedstawiciela. Prawdopodobnie będzie nim hr. Banffy. W kołach politycznych panuje pogląd, że nie można żywić zbyt wielkich nadziei co do wyników konferencji, gdyż nie wiadomo, na jakich warunkach ma być zawierane porozumienie.

KEMAL-PASZA ŻĄDA ZWROTU ZABRANEGO PRZEZ GREKÓW OBSZARU.

Londyn. (EE). Kemal-Pasza oświadczył, że niema wcale zamiaru pertraktowania z Grekami o zawarcie pokoju, gotów jednak prowadzić ukła-

dy z państwami ententy pod warunkiem zagwarantowania Turcji z góry zwrotu całego jej zajętego obecnie częściowo przez Greków obszaru.

GEN. BRUSIŁOW W „ODSTAWCE“.

Hannover. (PAT.) Radio. Donoszą z Moskwy o dymisji gen. Brusilowa na własne żądanie z pozostawieniem go do dyspozycji rządu sowieckiego.

SILA MILITARNA FRANCJI.

Londyn. (PAT.) Wolff. Waszyngtoński sprawozdawca „Chicago Tribune“ pisze, że obecnie we Francji znajduje się 1.034.000 ludzi pod bronią. Siła militarna Francji stoi na drugim miejscu. Chiny mają 1.370.000 ludzi pod bronią i stoją na pierwszym miejscu wojskowej siły lądowej. Niemcy posiadają 100.000, Anglia 740.500, Stany Zjedn. 140.000. Cyfry te będą rozważane na konferencji waszyngtońskiej.

ŚWIĘTA WOJNA W MAROKKO.

Hannover. (PAT.) Radio. „Petit Parisien“ donosi z Orano, że Abdul Kerim ogłosił świętą wojnę w Marokku.

KONFERENCJE ANGIELSKO-IRLANDZKIE ROKUJĄ DOBRE WYNIKI.

Londyn. (PAT.) Wied. BK. Irlandzcy pełnomocnicy mieli dziś popołudniu wyjechać z Dublinu do Londynu. Ogólnie liczą w Dublinie, tak prasa, jak i opinia, na dobry wynik konferencji. Akcja uwolnienia aresztowanych sinnfeinistów jest w toku. W Dublinie spodziewają się, że uwolnienie nastąpi zaraz po rozpoczęciu rokowań.

Ukraińskie kłamstwa wobec Ligi Nar.

Protest delegacji ukraińskiej wręczony członkom Ligi Narodów opiera się na oświadczeniu Lloyd George'a o dekrety Rady Najwyższej z d. 25. czerwca 1919. Dekret ten upoważniał rząd polski do zajęcia militarnego kraju i zaprowadzenia administracji, któraby o ile możliwości najszerzej uwzględniła autonomiczne dążenia. Protest ten w dalszej części jest kłamliwym oskarżeniem Polski, którego fałsz rzuca się w oczy każdemu, kto choć zdala zna stosunki. „Dziś, tj. od lat trzech Galicja znajduje się pod znakiem niesłychanie ciężkiej okupacji wojskowej (!?). Rząd polski odrzucił układ proponowany przez mocarstwa w listopadzie 1919 w sprawie utworzenia w kraju administracji cywilnej. Ludność sama w olbrzymiej większości protestowała energicznie przeciw legalizacji jakiegokolwiek administracji.

Dziś sprawa znowu występuje w całej ostrości. Rozwiązanie rychłe jest konieczne, zwłaszcza, że władze wojskowe okupacyjne wzięły samowładnie w ręce całą administrację cywilną kraju (!?) i uważają go, wbrew 91 art. traktatu St. Germain za zwykłą prowincję polską. Delegacja galicyjska oskarża ponadto władze o dążenie do zagłady ludności ukraińskiej przez środki najbardziej barbarzyńskie (!!!).

W tych warunkach pierwszorzędnej wagi sprawą jest, by zastosować najrychlejszą decyzję u. 3 dekretu Rady Najwyższej, wedle której statut polityczny Galicji uregulowany ma być na zasadzie samostanowienia. Rada Narodowa ukraińska i rząd wybrany przez nią — które wypełniały władzę aż do chwili inwazji kraju przez wojska polskie — opracowały już stosowny projekt. Ukraińcy w Galicji stanowią 70 proc. ludności przeciw 14 proc. Polaków (!!) i 12.3 proc. żydów, lecz choć są w tak znacznej większości gotowi są przyznać obu narodowościom innym zupełną równość praw w republice galicyjskiej odbudowanej. Takie rozwiązanie dla Polski może być tylko korzystne, odpowiadałoby także prawdziwym interesom ententy, której celem jest ustalenie pokoju trwałego w Europie wschodniej“.

Takimi kłamliwymi oszczerstwami walczą ci, którzy przez stały kontakt z bolszewizmem, przez bolszewicki charakter swej działalności zagrażają w pierwszym rzędzie pokojowi Europy. Oczywiście w obliczu Ligi, która miała być antybolszewicką twierdzą, przybierają oni nacjonalistyczne szatki. Demaskują ich jednak fakty.

Wiadomości telegraficzne.

Echa zamachu z d. 25 IX br. Do Warszawy przybył prokurator śledczy celem przesłuchania Naczelnika Państwa w sprawie zamachu. (EE).

P. Curie-Skłodowska w Warszawie. 4. bm. przybyła do Warszawy p. Curie-Skłodowska, celem zorganizowania w szpitalach warszawskich radioterapii raka. (EE).

Zjazd chirurgów. Warszawa. W sali wykładowej Kliniki chirurgicznej szpitala „Dzieciątka Jezus“ rozpoczął się 3-dniowy Zjazd chirurgów polskich, który zgromadził przeszło trzystu uczestników przybyłych z całej Polski. (PAT.).

Umowy handlowe rządu łotewskiego. Ryga. W związku z rozwojem handlu zagranicznego rząd łotewski zawarł umowy handlowe z Anglią, Włochami i Francją.

Podróż Shackletona.

W obecności 30.000 tłumy statek Shackletona opuścił Londyn udając się w podróż podbiegunową. Droga jego wiedzie przez Płymouth, Madagaskar, wyspę Św. Trójcy, ku okolicom Nowej Zelandii. Wycieczka zbada Ocean Spokojny, szukać będzie mianowicie wyspy zalanej Tuamaki. Powrót przez Atlantyk via cap Horn.

O pomoc dla zdemobilizowanych.

Komitet opieki nad żołnierzem polskim nadsyła nam następującą odezwę:

Zawiazany w r. 1917 Komitet opieki nad żołnierzem polskim, który tylekrotnie spełniał już swoje wobec żołnierza polskiego zadanie, idąc po linii określonej pracy przez założycielkę swoją, śp. ks. Wandę Czartoryską, nie szczędził trudów ni pracy, aby przyodzić, nakarmić, na duchu poکرzepić i tych, co już trudy wojny i tułaczki przebyli i tych, którzy na nią spieszyli, zwraca się znowu z gorącym apelem do wszystkich: „Pomóżcie młodzieży, która po trudach i znoju do pracy i nauki się garnie“.

Wracają nasi żołnierze z niewoli i ci, co krótki ale znoyny czas w polu przebyli, wracają żołnierze ochotnicy, którzy porzucili ławki szkolne, aby piersią swoją osłonić granice Ojczyzny. Wracają odarci, zniszczeni. Często w domu nie zastają już tych, których zostawili, nie mają punktu oparcia, ani środków do życia, do przyodziania się. Komitet O. Ż. P., o ile zasoby jego na to pozwalają, stara się pomódz przez zakupno bielizny, ubrań, obuwia, książek, przyborów szkolnych, wyszukaniem pracy i umieszczeniem, ale fundusze są na wyczerpaniu, a zgłaszających się o pomoc coraz więcej. Zwracamy się przeto z gorącą prośbą o składanie datków na cele powracającej z niewoli, zdemobilizowanej młodzieży naszej, szczególnie tych, którzy przerwane nauki kończyć pragną. Ofiarowane datki prosimy składać w Administracji „Kuriera Lwowskiego“ albo w Komitecie O. Ż. P., ul. Rutowskiego l. 4, II p.

Fabryka świec woskowych Feliksa Mikeski.

w Krakowie, ul. Sławkowska 19

rok założenia 1866

poleca Przewielebnemu Duchowieństwu oraz Szanownej Publiczności

świece z białego i żółtego wosku gładkie i ozdobne wyłaczane, na drzewie oblewane woskiem do nadstawiania, salonowe, stoczki do zapalania, kadzidło kościelne po cenach fabrycznych. Wysyłki skutecznie starannie i punktualnie koleją i pocztą.

Czas odnowić przedpłatę

na październik i IV. kwartał!

KRONIKA.

Kalendarzyk.

Dziś rz. kat. Placyda; gr. kat. Fokya i Jowy. Jutro rz. kat. Brunona; gr. kat. Zach. św. J. na. — Wschód słońca 6:30, zachód 5:02.

Repertuar teatru miejskiego.

W środę „Rigoletto“, opera. Występ A. Weselowskiego.

W czwartek „Aida“, opera. Występ J. Majerskiego.

W piątek „Kaligula“, dramat.

Mały teatr miejski (ul. Grodecka 3).

W środę „Ojciec“. Występ K. Adwentowicza.

W czwartek „Niebieski 16“.

W piątek „Małżeństwo Loli“.

Repertuar teatru Nowości.

W środę i w czwartek „Czar mundur“, operetka.

W piątek „Skowronek“, operetka.

W sobotę „Hrabianka Fox-trotta“.

Repertuar Bagateli lwowskiej:

Dziś premiera.

Gościnne występy pp. Usteina (Pikusia), M. Rentona i M. Windheima. 1) Część koncertowa. 2) W elka rewa w 2 odsłonach pt. Trzeba pieniędzy — w roli głównej wystąpi p. Urstein. Początek o g. 8 w.

Repertuar Teatru lit. art. „Ul“ ul. Ossolińskich 10. Program Targów Wschodnich.

W elka rewa aktualna pióra W. Raorta „Lwów w noc“ oraz część koncertowa z udziałem P. P. Bronowskiego, M. Chałowskiego, Mirskiego, Neskowskiej, Orłówny i Wiklińskiego. — Początek punktualnie o godz. 8-mej.

We Lwowie.

— Linia telefoniczna z Warszawą była zepsuta i depesz z Warszawy nie otrzymaliśmy.

— Program uroczystości ku czci Marii Konopnickiej. W sobotę dnia 8 bm. odprawione będzie w kościele OO. Bernardynów uroczyste żałobne nabożeństwo o godz. 10:30 rano. Po nabożeństwie rozwinię się pochód pod kierownictwem radnego Walerego Włodzimirskiego i wyruszy na cmentarz Łyczakowski, gdzie przed grobem wielkiej poetki odbędzie się manifestacja ku czci autorki „Roty“.

Wieczorem o godz. 7 Akademia w wielkiej sali ratuszowej.

Komitet pod przewodnictwem rektora dr. Jana Kasprowicza zaprasza do wzięcia udziału w tych uroczystościach: Uniwersytet, Politechnikę, Akademię weterynaryj, wszystkie dyrekcje szkół, wojskowość, prezydium miasta i Radę miejską, cechy ze sztandarami, delegacje towarzystw kulturalnych, naukowych i społecznych, młodzież uniwersytecką i szkolną. Szczegóły programu ustalili się na posiedzeniu Komitetu w środę dnia 5. bm. o godz. 11 przedpoł. w biurze przy ul. Trzeciego Maja 16, parter.

— Dziennikarze angielscy we Lwowie. Wczoraj o godz. 9 rano przybyli na dworzec konsul angielski Whithead, wicepr. miasta dr. Stahl i przedstawiciele prasy miejscowej, aby powitać przybywających gości. Gdy goście wysiedli z wagonu przemówił do nich imieniem dziennikarzy lwowskich p. Arctowski, zaznaczając, że Syndykat lwowski i Tow. dziennikarzy polskich przyjmują na siebie chętnie rolę gospodarza wobec miłych gości, poczem zaprosił gości na ranny posiłek w salonowej poczekalni dworca. Po odpowiedzi p. Forsdike, członka redakcji „Western Mail“ udano się na pierwsze śniadanie, a następnie do miasta. Około godz. 12 w południe przybyli dziennikarze angielscy Targi Wschodnie, oglądali poszczególne pawilony i zwiędli panoramę racławicką, co wywarło na nich duże wrażenie. Popołudniu odbyło się w hotelu Żorza śniadanie urządzone staraniem Komitetu Targów Wschodnich.

Z powodu ulewy wycieczkę na Wysoki Zamek odroczone do jutra, a tymczasem zwiedzano tutejsze kliniki. Wieczorem o godz. 7 byli goście angielscy w Kasynie Narodowym na obiedzie, urządzonym przez Związek Banków. Jutro we środę przed południem będą zwiedzali Ossolineum i muzea, a o godz. 1.30 wyda się dla nich śniadanie w Hotelu Żorza Syndykat i Tow. dziennikarzy polskich. W wycieczce biorą udział: Mr. Grant („Morning Post“), Mr. Forsdike („Western Mail“), Cardiff, Mr. Edmondson („Daily News“), Guy L'Estreng („London Central Press“), Mr. Roberts („Scotchman“), Mr. Coulson („Yorkshire Post“), Mr. Mac Elligot („Statist“), Mr. Buckley („Central News Service Illustration Department“), Mr. Chesterton („Daily Express“), Miss Giffin i Mr. Harley. Towarzyszą im delegaci ministerstwa spraw zagranicznych w Warszawie pp.: Gosiewski i Jacyna.

— Recenzję z wczorajszej premiery „Kaliguli“ Roztworowskiego dla braku miejsca odkładamy do numeru jutrzejszego.

— I. Załoga Obrony Lwowa w szkole im. H. Sienkiewicza. Uczestnicy I. Załogi Obrony Lwowa w szkole im. H. Sienkiewicza zjawiają się na zebranie w sprawie obchodu trzeciej rocznicy zbrodni w środę 5. bm. w lokalu przy ulicy Bart. Głowackiego 1. 30., o g. 7 wiecz.

— „Fundusz Zadwórze“ utworzony przez Stowarzyszenie lwowskie przyznał na rok szk. 1921/22 stypendjum na utrzymanie Romanowi Zbigniewowi Czekalskiemu, uczniowi I. kl. gimn. jako synowi śp. Stanisława, nauczyciela ochotnika poległego pod Strępowem obok Zadwórze, oraz Stanisławowi Świszczowi, uczniowi 7 kl. gimn. jako synowi śp. Krystyna, urzędnika Wydziału kraj. poległego w obronie Lwowa dnia 13. listopada 1918 pod Kułparkowem.

Wobec ogromnego zwrotu wszystkich kosztów więcej kompetentów nie można było obdarzyć.

Przysmy gorąco społeczeństwo o pamięć o tym funduszu, niechaj nasza cześć dla poległych obrońców wyrazi się w oświeconej pomocy dla żywych, którzy w dalszym ciągu odwdzięczą się społeczeństwu za jego pomoc.

— Posiedzenie rady miejskiej odbędzie się we czwartek 6. bm. o g. 6 wieczór. Na porządku dziennym między innymi: Podwyższenie opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa. Sprawa noweli do statutu o poborze opłaty miejskiej od przyrostu wartości nieruchomości. Sprawa jednolitego umundurowania miejskiej straży pożarnej. Przedłożenie konkursu na plan rozbudowy m. Lwowa.

— Zmiana repertuaru w operze. W środę 5. bm. z powodu nagłej niedyspozycji p. Bandrowskiej „Rigoletto“ z gościnnym występem Wesołowskiego, ponadto w głównych rolach pp. Argasińska-Choynowska i Okoński. — W czwartek, 6. bm. „Aida“ z pp. Majerskim, Zacharską i Okońskim.

— Teatr Mały przy ul. Grodeckiej pożegna w środę 5. bm. znakomitego gościa K. Adwentowicza, który poraz ostatni gra tytułową rolę w „Ojcu“ Strindberga. — W czwartek, piątek i sobotę naprzemian „Niebieski lis“ i „Małżeństwo Loli“.

— Koncert Kochańskiego. Dnia 7. października w sali Tow. muzycznego odbędzie się jedyny koncert najgłośniejszego skrzypka polskiego Wacława Kochańskiego, który po świetnych tryumfach w Ameryce, przyjechał na krótki czas do kraju i z końcem października powraca znowu do Ameryki na tournée, obejmujące największe centra Stanów Zjednoczonych.

— Rejestracja i stemplowanie tytułów długu przedwojennego Austrii i Węgier. Izba skarbuwa komunikuje: W wykonaniu ustawy podjęły kasy skarbowe i urzędy podatkowe, oraz oddziały Polskiej krajowej Kasy pożyczkowej na całym obszarze Małopolski i Śląska Cieszyńskiego prace o rejestracji i stemplowania tytułów długu przedwojennego Austrii i Węgier. Podlegające rejestracji i stemplowaniu tytuły (renty, losy, bonny, akcje i obligacje) wylicza i obowiązujące postępowanie formalne normuje rozporządzenie wykonawcze ministra skarbu. Czas rejestracji upływa z dniem 1. listopada br., a gdy skarby państwa polskiego przyjmie gwarancję jedynie za tytuły długu w ten sposób zarejestrowane i ostemplowane, zaś tytuły długu, do rejestracji i ostemplowania nie przedstawione, ulegną konfiskacji, leży bezwzględnie zaprzestowanie posiadanych walorów władzom rejestrującym w interesie społeczeństwa. Ustrzeże ono w ten sposób i ochroni przed stratą własne prawa materialne i dopomoże rządowi polskiemu do pożądanego rozrachunku z państwami sukcesyjnymi.

— Porządki przy nadawaniu telegramów. Odnosnie do notatki pod powyższym tytułem umieszczonej w Nr. 201 naszego dziennika prostrzeje okregowa Dyrekcja poczt i tel. we Lwowie: przedewszystkiem nie odpowiada rzeczywistości zarzut, iż wskutek zmiany personelu okienkowego o godz. 2 popoł. publiczność przez 20 minut pozbawiona jest możności nadawania telegramów. Przerwa w urzędowaniu przy okienkach wskutek zmiany personelu trwa zazwyczaj najwyżej 2—3 minuty i jest ona nieunikniona z powodu odbiera-

nia od ustępujących funkcyjariuszek ośnośnych zapisów manipulacyjnych i oddawania ich następczyniom w służbie, zaczęł autor notatki co najwyżej 3 minuty zmuszony był przeczekać z przygotowanym do nadania telegramem. Powtórnie niezgodne jest z rzeczywistością, iż funkcyjariuszki przez 20 minut mierzdyły się przed lusterkami, wskutek czego nastąpiła 20-minutowa przerwa w przyjmowaniu telegramów. Przerwa trwała bowiem, jak już wspomniano najwyżej 3 minuty, a powyższe czynności, związane z przeprowadzeniem gardenby i wyglądu zewnętrznego do porządku, uskuteczniły funkcyjariuszki ustępujące ze służby i po oddaniu służby bez ujemnej dla toku urzędowania. Tego rodzaju czynności zmuszone są funkcyjariuszki dokonywać w lokalu w którym urzędują, gdyż wskutek szczupłości miejsca w odbudowującym się gmachu pocztowym nie rozporządzają na razie konieczną na ten cel ubikacją. Również odmiennie przedstawia się sprawa rzekomo niegrzecznej i w gwarze wystylizowanej odpowiedzi urzędnika nadzorczego na pytanie autora notatki co do przerwy w urzędowaniu, odpowiedź jego bowiem była rzeczową i wyjaśniającą stan rzeczy w słowach przyzwolonych.

— Wszędzie kradną. Z niezamkniętego mieszkania Olgi Kiwakowicz przy ul. Hoffmana 28, wyniósł ktoś złoty zegarek z łańcuszkiem wart. 300.000 mk.

Włodzimierzowi Brodzińskiemu, drogomi-strzowi, skradziono w Dyrekcji policji kwotę 10.300 mk., podczas kupowania kartek meldunkowych. Komentarze są zbyt liczne przypuszczalnie.

Na Targach Wschodnich skradziono Józefowi Rolandowi zegarek złoty z łańcuszkiem wart. 200.000 mk.

A wracającemu z Targów dr. Jüttesowi Jamesowi skradziono w tramwaju K. D. dwa paku-neczki, jeden zawierający 35.000 mk., drugi 8000.

— W wozach miejskiej kolei elektr. znaleziono: 29. zm. złotą broszkę, a 3. bm. portfel zawierający pieniądze.

W Polsce i na świecie.

— Straszny pożar magazynu „Printemps“ w Paryżu nawiedziła bolesna klęska. Nowy, najwspanialszy i najpiękniejszy z wielkich magazynów „Le Printemps“ padł ofiarą płomieni. Z nowego magazynu z r. 1910 pozostał tylko żelazny szkielet. Magazyn stary zdołano ocalić. „Printemps“ pada już poraz drugi ofiarą ognia. Założony w 1865 r. spłonął doszczętnie w 1881.

— Flota handlowa Niemiec. Wedle sprawozdań Lloyd'a, dnia 31 marca br. 7.088.766 ton okrętów handlowych znajdowało się w budowie na całym świecie; ze sumy tej przypada 3.798.173 na samą W. Brytanię. Prym wiodą zawsze Anglii i Stany Zjednoczone, które zaczynają przystosowywać swe statki do opalania ropą. We Francji i Japonii ruch budowlany również wzmógł się poważnie.

Dla cierpiących na rzeżączkę (tryper)
Powszechnie znane ze swej skuteczności kapsułki francuskie Eumictine z laboratorium Dr. Leprince'a w Paryżu znajdują się w sprzedaży we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

Komisja przedsiębiorstw Towarzystwa Bratniej Pomocy Studentów Uniwersytetu lwowskiego urzęduje dnia 8. października b. r. w salach Kasyna Miejskiego **WIELKI RAUT JESIENNY** pod łaskawym protektorem JWPani hr. Skarbkowej, JMgn. P. rek ora Dr. Jana Kasprowicza i JWP. prof. D. Sieradzkiego. Zanoszenia — wobec niemożności rozesłania wszystkich i biletów wydaje Komitet w Sekretariacie Kasyna w dniach 6-go i 7-go października między godz. 5-tą a 6-tą wieczór. — Początek rautu o godz. 9-tej wiecz.

Komunikaty.

Walne zgromadzenie członków Konsumu Towarzystwa urzędników i urzędniczek „Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń urzędników prywatnych“ we Lwowie odbędzie się 16. bm. o 10 rano w gmachu przy ul. Piekarskiej 1. 1 a.

Z estrady koncertowej.

Pierwszy koncert Polskiego Tow. Muzycznego za rok 1921/22 dał młodemu dyrygentowi p. dr. Adamowi Soltysowi sposobność zaprezentowa-

nia publiczności dalszego rozwoju swoich walorów artystycznych.

Uzbrojony w najwyższy dyplom, doktorat muzyczny, który zdobył niedawno za granicą, po nowym, całorocznym okresie studiów, świadczących o szlachetnej ambicji i wysokim poszanowaniu zawodu, do którego powołał go niezaprzeczony talent, znalazł się ten sympatyczny dyrygent z miejsca wśród najtrudniejszych, za granicą wprost nieznanych stosunków.

Orkiestra, którą ma do dyspozycji, składa się z profesorów Tow. muzycznego, członków orkiestry teatralnej i amatorów.

Od pierwszych i drugich, przemęczonych codzienną pracą pedagogiczną, absorbowanych próbami w teatrze itd. itd., trudno wymagać, aby po jednej czy dwóch próbach w takim ad hoc zebranym zespole, była jednolita harmonia i współbrzmienie, a zapal dyrygenta choćby największy, nie wiele się przydaje. Dopóki miasto nasze nie zdobędzie się na stworzenie stałej, wolnej od innych zajęć orkiestry symfonicznej, dopóty o koncertach symfonicznych w pełnym tego słowa znaczeniu marzyć nam nie wolno.

Z wykonanych utworów Noskowskiego „Step“, Beethovena „V. Symfonia“ i Mieczysława Soltysa „Allegro tempestuoso“, ostatniemu utworowi poświęciła orkiestra najwięcej przygotowań, skutkiem czego kompozycja ta uwypukliła się najplastyczniej swą polotną i w szlachetnym tonie trzymaną, ciągle przewijającą się melodyką, wykazując robotę kompozycyjną wzorową i interesującą. Kompozycja ta miała miejsca w napięciach i gradacjach rozgrzewające nawet tę ospałą „południową“ publiczność, która poza oficjalnymi oklaskami, nie zdobyła się na uczczenie powrotu swego wcale nie marnotrawnego, lecz wzorowego syna dra Adama Soltysa.

Stanisław Lipanowicz.

ZAPISKI.

„Przymierza“ ukazał się nr. 34—35. o następującej treści: J. Wołoszynowski — Zbudzenia. Bh. Kutylowski — Sprawa Gdańska. W sprawie stosunków polsko-litewskich. Dokoła traktatu ryskiego. Sprawa polsko-litewska. Kronika.

„Głuszc“ Krzywoszewskiego w przekładzie J. Rydmana zdobył pełny sukces w m. teatrze w Król. Winohradach.

Nadesłane.

SPECJALNY KREM

„H“ i płyn „TONIK“

wypróbowany środek przeciw piegom poleca MAŁOPOLSKIE LABORATORJUM CHEM. KOSM. **Mra LESZKA ŚLADOWSKIEGO, Akademicka 2** i w składnicy polskich pamiątek, ul. Halicka 19 (Gwarantowany tylko z firmą Mra Leszka Śladowskiego).

4. PAŹDZIERNIKA.

(P) Przedostatni dzień Targów. Mimo ulewy ciągle procesje publiczności. Zwłaszcza szkoły przychodzą takimi gromadami, że plac Targów wygląda na boisko w czasie rekreacji.

Jeżeli ktoś skorzysta z ostatniego dnia Targów, by zwiedzić ten nader ciekawy kompleks — a lubuje się w rzeczach pięknych — musi oglądać batiki w „Secie“ — tę orgię barw bezprze-strzennie rozmieszczonych jakby muzyka, a przecież miękko i łagodnie działających na wzrok — będąc tam niepomiernie najpełniejszej finezji, jaka rozpościera swój pawilon na małej, ale przesmacznej, wystawie Francuzów.

Na przeciwnym krańcu wystawy, w pawilonie czesko-słowackim, nawiasem wtrąciwszy dość pustym w tylnej niszce jest wystawa prac szkoły sztuki stosowanej w Ustroniu. Pyszne okazy polskiego zdobnictwa ludowego na Śląsku. Panie podziwiają hafty 8-letniego bębna, jak objaśnia mistrz Konarzowski.

Zapewne ostatni dzień w sprzedaży ogólnej.

zapowiedzianej na piątego, osiągnie wysoki obrót. Dotąd en detail nie sprzedawano — prócz wyjątków. Ale wiele działek zastałem już w przedostatni dzień opróżnionych.

Te co były pełne, cieszyły się nadal popularnością, a jakaś zagraniczna miniatura elektryczna w ruchu nie ściągnęła tylu widzów, co gwarny drób — w hangarze wystawiony.

Ktoś narzekał, że mało było eksponatów z działu maszyn do pisania i powielania, inny, że skąpo stosunkowo był reprezentowany dział tak bogaty u nas, czy też tak bogate możliwości przedstawiający, jak przetwory z owoców, jagód, grzybów, ogrodnin, nabiału itp., o które bardzo dobijali się zagraniczni goście.

Przypuszczamy, że te twory chemii kuchennej nie są uboższe, niż tak bogato obsyłający wystawę naszą przemysł chemiczny — olejów, zapalek, atramentów, farb, zwłaszcza — past do obuwia.

*

Transakcje idą na Targach w wielkim rozmiarze. Poszukiwane najwięcej, prócz maszyn zwłaszcza rolniczych, jest dział odbudowy, więc ceramika, domki, eksponowane przez kilka bardzo poważnych firm, z których jedna dostała zamówień na kilka miliardów i produkcję na szereg miesięcy odda odbiorcom z Targów.

Pytałem się reprezentanta poważnej firmy metalurgicznej z „Królestwa“ o odbiorców. Zadowolony z obrotów kierownik oświadcza, że najsilniejszym jego odbiorcą byli — inni wytwórcy metalurgiczni, kupujący części maszyn i aparatów, dalej kupcy. Znacznie mniej zawarł transakcji bezpośrednich z odbiorcami, zwłaszcza ze sfer rolniczych.

Inny producent, więcej detailowy, utensyliów dla rzemiosła, zwraca uwagę, że musiał zawierać transakcje bez zobowiązania ceny i terminu dostawy — i ta zhora długo będzie dusiła naszą wymianę towaru, lecz kiedyś zginie w normalnych stosunkach, do których dobijemy się właśnie przy pomocy Targów.

*

A teraz na zakończenie gorzka pigułka. Pytam się poważnego reprezentanta firmy wielkiej garbarskiej, jedynej, która wystawiła krajowe pasy maszynowe — to znowu skromniejszego wystawcę — ostrzydeł z naturalnego kamienia (dla rolnictwa naszego ważny produkt). Potem tak samo zasięgam języka u firm papierniczych, tekstylnych itd. Jednogłośnie odpowiedź, identyczna:

— Z Targów stała się wystawa, tłum prze-wala się dziesięć dni, bez przerwy, tłum ciekawskich i nie tylko ciekawskich. Wystawcę to męczy, pertraktacje z kupcem utrudnia, wprost u niemożliwia. Wystawcy chętnie pokażą młodej generacji wytwory swe, ale nie do wytrzymania jest, by szkoly od rana do wieczora masami oglądaly przez cały czas Targi. To jest jarmark, ale jarmark w znaczeniu zetknięcia się kupca z producentem, tylko zgłęb, kurz i ścisk odstręczający. Targi na przyszłość muszą zredukować ten „pokaz“ dla szerszych sfer do wymiarów znacznie krótszych.

Trudno odmówić racji tym słowom.

PAWILON BRACI WROŃSKICH NA TARGACH WSCHODNICH.

Powszechną uwagę zwraca na Targach wschodnich okazowy pawilonik firmy Braci Wrońskich, Fabryki cegieł w Gorlicach. Misterny ten pawilonik z smukłym czerwonym dachem, spoczywającym na ośmiu lekkich kolumnach, zbudowany jest wyłącznie z rozmaitego rodzaju cegieł własnego wyrobu, które kunsztownością i precyzyjnością wykonania budzą ogólne zainteresowanie nie tylko fachowców, lecz całej publiczności.

Fabryka cegieł Braci Wrońskich w Gorlicach jest zakładem nawskróś nowoczesnym. Powstała w r. 1914, uległa niebawem wskutek działań wojennych zupełnemu zniszczeniu. Po wojnie przystąpili zapobiegliwi właściciele do odbudowy i w krótkim czasie zakład został nie tylko odbudowany, ale tak dalece rozszerzony, że jest obecnie jednym z największych przedsiębiorstw w Małopolsce.

Specjalnością fabryki są wyłącznie wyroby cienkościennie, cegły śródściennie, działkowe, filarkowe, kominkowe, balustradowe, posadzkowe i

sklepienne. Z wzorów wszystkich tych rodzajów cegieł sporządzony jest zgrabny pawilonik, który budzi tem większe zainteresowanie, iż powstał prawie że w okamgnieniu, w przeciągu 12 godzin.

Fabryka Braci Wrońskich w Gorlicach jest zakładem nowoczesnym, nie ustępującym pod względem jakości fabrykatu wytwórniom zagranicy, przeciwnie firma rozwija żywą działalność eksportową do Gdańska, Holandji, Rumunii itd., zaspakajając wszelkie wymogi, gdyż cegły mogą być sporządzane w fabryce także wedle wszelkich dostarczonych wzorów. Przedsiębiorstwo Braci Wrońskich w Gorlicach jest ważną placówką w akcji odbudowy kraju.

DZIAŁ MASZYNOWY NA TARGACH WSCHOD.

(E. K.) Dział metalurgiczny na Targach wschodnich stanowi jedną z najważniejszych ich kart. Zachwiany wypadkami wojennymi przemysł górniczy i budowniczy, a zrujnowany maszynowy, strzelił z siebie niemoc i beznadziejność w latach 1919—20 i weszły na drogę ewolucji. Dorobek ten widzimy na Targach w całym szeregu pawilonów i hangarów. I podnieść należy, że olbrzymia większość tych silników, obrabiarek i maszyn wykonane zostały w tym roku.

Przeglądniemy więc nasz przemysł maszynowy, gdyż obecnie dopiero zaczyna się faktycznie mówić o naszym.

Do potentatów w tej dziedzinie zaliczyć należy Fabrykę maszyn i wagonów Zieleniewskiego. Fabryka w Krakowie wyrabia maszyny parowe, sterowane wentylami lub suwakami. Jedną taką maszyną o mocy 80 K. M. widzimy na wystawie. Sposobem obrobienia i konstrukcją w niczem nie ustępuje wyrobom niemieckim. Następne działły: wyrób kotłów wszelkich systemów, budowa mostów i konstrukcji żelaznych, budowa statków rzecznych, świadczą najlepiej o wszechstronnym rozwoju fabryki. Uzupełnia całość sanocka fabryka wagonów osobowych i towarowych, chłodni, wozów tramwajowych, tendrów parowozów, silników palinowych ropnych i naftowych najnowszej konstrukcji Elzeta.

Obrabiarki do modeli i pompy wyrabia Rohn, Zieliński i Sp. w Warszawie. Specjalnością firmy są pompy Worthingtona typu nurkowego z wewn. tłownicami, dochodzące wydajnością 400 m³ na godzinę, dalej pompy centryfugalne, unoszące słup wody do 30 m., pompy pneumatyczne, działanie tych ostatnich polega na wprowadzaniu sprężonego do kilkudziesięciu atmosfer powietrza w otwór wiertniczy rury, celem wydobywania wody na wierzch. Wyrabia wreszcie firma strugarki podłużne szybkoobrotowe, o 2 suportach, typ średni.

Silniki dla gazu ssanego buduje fabryka maszyn i odlewni Orthwein, Karasiński w Warszawie. Motory te są jednocyndrowe, 4 taktowe, ustroju leżącego, o mocy do 28 K. M. efektywnych.

Motory ropne z łbicą żarzącą, 2 taktowe, o mocy do 120 K. M. wyrabia we własnym zakresie „Perkun“ w Warszawie.

Masowym wytwórcą obrabiarek do drzewa jest fabryka maszyn w Bydgoszczy — Wilczak Blumwego. Należą tu cyrkularki, piły tarczowe, gnaty ruchome i stałe piły taśmowe, fryzery kombinowane z piłą tarczową i wiertarką itp. Wszystkie eksponaty tej fabryki są już sprzedane.

Zakłady mechaniczne Plage i Leśkiewicza w Lublinie mają przyszłość przed sobą. Produkcja przedwojenna obejmowała budowę aparatów gorzelniczych, cukrowni, drożdżowni i kotły parowe na różne ciśnienia itp. Podczas wojny wprowadziła fabryka dział narzędziowy, później reperację samochodów, pługów motorowych i wreszcie przystąpiła do budowy płatowców lądowych dla celów lotnictwa wojskowego i cywilnego. Fabryka wyrabia we własnym zakresie wszystkie części płatowców z wyjątkiem motorów, które sprowadza z Włoch.

W dziale odlewniczym figuruje: huta „Stąporków“, produkująca surowiec odlewniczy wysokiego gatunku, marteusowski i specjalny. Fabryka maszyn i odlewni żelaza i metali „Ferum“ we Lwowie, wykonuje odlewy na zamówienia.

W dziale mieszanym wybija się fabryka maszyn do wyrobów betonowych Rzewuskiego w Warszawie. Fabryka wykonuje specjalne maszyny do wyrobu t. zw. pustaków betonowych.

Siatki druciane, konstrukcje żelazne lżejsze i meble wykonuje fabryka wyrobów metalowych W. Kucharski w Krakowie—Podgórzu. Bramy żelazne i ogrodzenia siatkowe dla Targów wsch. wykonała powyższa firma.

W dziale budowy motorów elektrycznych jesteśmy jeszcze bardzo w tyle. Małe motorki trójfazowe w sile od 1 do 18 M. K. wyrabia ZEM. w Cieszynie. Projektowana jest fabrykacja generatorów i motorów o prądzie zmiennym i transformatorów.

Wytwarzaniem galwanicznym elementów zajmuje się kilkanaście mniejszych fabryczek.

—GO—

Postulaty przemysłu młyńskiego.

(Wywiad z dyr. „Rolindustrii“ inż. H. Felsztynem.)

(„Mieć własne zboże we własnych młynach“. — Sprawa odbudowy młynów w Małopolsce. — Brak maszyn młyńskich. — Założenie własnej wytwórni. — Pośrednictwo w dostarczaniu maszyn.)

Dyr. Rolindustrii inż. H. Felsztyn udzielił współpracownikowi „Kur. Lwów.“ kilku cennych uwag o przemysle młyńskim w naszym kraju.

„Mieć własne zboże we własnych młynach“ to zasada, którą winna przyswlecać gospodarstwom tak par excellence rolniczym jak naszym. Urzeczywistnienie jednak tej zasady w Polsce, a szczególnie w naszej części kraju Małopolsce natrafia na różne trudności.

Wojna, która chodziła sobie po naszym kraju tam i z powrotem, zrównała z ziemią lub gruntownie zrujnowała wiele naszych młynów, te zaś które są, wymagają na gwałt remontu i naprawy.

Odbudowa ta i remont stają się postulatem pilniejszym, że rolniczo nasze wraca obecnie do normalnych stosunków i produkcja jego wzrasta z każdym dniem.

Wysiłki jednak, które w tym kierunku od 2 lat gorączkowo podejmuje się, chrzcąc z powodu całkowitego braku maszyn młyńskich.

Wyrabiane w kraju maszyny nie są w stanie choć w części pokryć naszego zapotrzebowania, tak że skazani jesteśmy na import tego artykułu, należącego do pierwszych potrzeb przemysłu rolniczego — z zagranicy.

Maszyny te jednak w związku ze stałym spadkiem naszej waluty za granicą, z dnia na dzień drożeją, tak że stają się prawie nie do kupienia.

Ten krytyczny stan naszego młynarstwa powinien dać pochnę do założenia własnej wytwórni, która mogłaby w szerszym zakresie zaspokoić potrzeby kraju, a z czasem nawet pracować na eksport zagranicę.

Wychodząc z tego założenia „Rolindustria“ krajowy zakład dla przemysłu fabrycznego i rolniczego przystępuje do założenia we Lwowie własnej fabryki wyrobów maszyn młyńskich i spodziewa się, że ogół a przedewszystkiem sfery rolnicze myśli tej przyklasną.

Może wtedy choć w skromnym zakresie naszej dzielnicy urzeczywistni się kardynalna zasada gospodarstwa krajowego, która nakazuje mieć własne zboże we własnych młynach, w młynach, w których wszystkie części składowe wykonane zostały w polskiej wytwórni.

Ze sprawą odbudowy młynów jest płekaczem nie tylko dla nas, ale i dla naszych sąsiadów wschodnich, dowodzą tego coraz liczniejsze zgłoszenia i zamówienia maszyn młyńskich przez sfery rolnicze Ukrainy sowieckiej.

W tym wypadku musimy ująć co rychlej w swe ręce pośrednictwo handlu tymi artykułami między głównym dostawcą Niemcami a głównym odbiorcą Rosją sowiecką.

I. S. P.

NADESLANE.

(Za rubrykę tę redakcja nie bierze odpowiedzialności.)

ANNA FLORIAN

lekcje śpiewu solowego. Zgłoszenia Marjacki 19, I. piętro.

Rach. bież. w Ziem-
skim Banku Kredyt.
we Lwowie.

„ELLEN“

CHRZESCIANSKI ZAKŁAD DLA
BLUZEK itp. Spółka zarej. we
CZYŻNA 11 a. ADRES TELEGR.

WYROBU BIELIZNY,
LWOWIE, CHORAŻ-
„ELLEN“ — LWÓW.

Konto pocz. Kasy
Oszczęd. w War-
szawie, Nr. 149.520.

SPECJALNOŚĆ: Płaszcz laborat. i lekarskie, fartuchy operacyjne, garnitury robocze itp. Nasze miejsce na „Targach Wschodnich” Pałac sztuki, Grupa VII. miejsce 4 b.

Kursa giełdy lwowskiej.

Lwów, 4 paźdz. 1921.

Waluta markowa

Wartość nominalna

Ostatnia dywidenda

Akcje bankowe za sztukę (łącznie z kuponem bieżącym).
płaca: żądają: transak.

Bank akcyjny związkowy IV i V emisji	Mkp.	Marki p.	
Bank Dyskont. we Lwowie	280—44-80	590—	610
Bank hip. galic.	280—00	900—	—
Bank hipoteczny zemei.	280—30—	1000—	1080
Bank Małopolski	280—28—	420-00	—
Bank powszechny kredyt.	280—22-40	675—	—
Bank przemysłowy	140—7—	450—	00—
Bank ziemski kredyt. z K.	280—28—	780—	—
	280—35—	640—	—

II. Akcje Tow. handl. i przem.

płaca: żądają: transak.

	płaca:	żądają:	transak.
Browary lwowska	500—100	30000	00
Tow. Chodorów	140—00	6800	6900
Tow. akc. Fabr. kart	0—42	3150	3350
„Cmielew” Fabr. porcel.	140—00	6950	7250
Fabr. cementu „Portland			
Szcakowa	1000—28—	—	—
Tow. akc. „Galicja”	140—301	150-000	—
Tow. Galiota	490—22-50	4900	5000
Tow. Górka	140—15-40	13000	—

„Gikos” Zakłady przem. drzewnego

Warszawska Ska akc. budowy „Parowozów”

1. emisja i II. em.

„Fezet”, Pow. Zakłady budowlane

„Pociąg” Zakł. amunic.

Polska Nafta

Polska Nafta III. em.

Polskie Tow. handlowe

1. do III. emisji

P. Tow. handl. IV em.

Tow. Rakusawa

Zakłady elektr. „Siersza

wszystkie emisje)

Gal. Zakł. gorn. Siersza

Tow. Zieloniewski

Polski Glob

Waluty.

płaca: żądają: transak.

Ruble carskie po 100 rs.

po 500 rs.

drobne

ruble (po 1000)

ruble (po 250)

Ruble dumskie kierenki (po 40

i 20)

Karbowanie (po 1000)

Urzynny (po 500 i wyżej)

100 franków francuskich

100 franków szwajcarskich

1 sterling

1 dolar amerykański

1 dolar kanadyjski

Marki niemieckie po 1000

Marki niemieckie po 100

Marki niemieckie drobne

Lei rumuńskie (po 500)

drobne

Liry włoskie

Czeskie korony (5000—1000)

Korony austr. niem. stempl.

Franki belgijskie

Dewizy.

płaca: żądają: transak.

Wyplata na Londyn

na Paryż

na Zurich

na Pragę

na Wiedeń

na Berlin

na N. Jork

na Medjoran

na Bukareszt

Baczność Amerykanie!

Majątki ziemskie od 5.000 do 10.000 morg. Fabryki odlewu żelaza, Tartaki, Młyny wodne i parowe. 48 Domów rozmaitego rodzaju i sklepami są od zaraz korzystnie do nabycia. 6461

Małek - Bydgoszcz - Dworcowa 69. tel. 1183.

ROCZNIK PEDAGOGICZNY

pod redakcją Prof. DICKSZTEINA

przedpłata Mk. 300.

ENCYKLOPEDIA wychowawcza

pozostałe zeszyty i prenumerata nowych po Mk. 80.

Książnica Polska Tow. Naucz. Szk. Wyż.

Warszawa, Nowy Świat 59. 6561

Bez operacji radykalna pomoc dla najstarszych i najniebezpieczniejszych cierpień przepuklinowych u panów, pań i dzieci!

Proszę żądać prospektu gratis i franko od specjalisty patentowanych bandaży przepuklinowych

M. Freilicha, Lwów, Gródecka L. 35,

we własnym domu,

Świadectwo lekarskie.

Podpisany poświadczam, że Józefa Hechera, któremu p. M. Freilich dnia 24-go marca nałożył bandaż przepuklinowy, znówu dziś oglądałem i sumiennie oświadczam, że obecnie ani okiem wysledzić, ani dotykaniem nie da się odczuć przepuklina. To też twierdzą, że odpowiednio zastosowany przez p. M. Freilicha bandaż przepuklinowy usuwa całkowicie tę chorobę i w starszym wieku czyniąc chorego zdolnym do dalszej pracy zawodowej.

Lwów, w lipcu.

6594

Prof. dr. Józef Weigel.

W dniu 15. października

„KOŁO POLEK“

wyda pierwszy numer tygodnika dla kobiet

„BLUSZCZ“

pod redakcją Stefani Podhorskiej-Okołów (Łozińskiej) przy udziale najwybitniejszych sił literackich i artystycznych.

„BLUSZCZ“ obejmie działy: społeczno-polityczny, literacko-art. i gospodarski.

„BLUSZCZ“ dawać będzie dodatek powieściowy.

„BLUSZCZ“ dawać będzie wzory mód.

Warunki prenumeraty miesięcznej:

w Warszawie 425 Mk.

na prowincji 450 „

za granicą 1.400 „

Członkiniom „KOŁA POLEK“ 10% ustępstwa.

Prenumeratę nadsyłać: Redakcja „BLUSZCZU“

Warszawa, Nowy Świat 41. tel. 105—22.

Vertex

z ciągniętego drutu
najtrwalsze lampki
oszczędnościowe

Zakłady Elektryczne „WESTINGHOUSE”
1984 Warszawa, Marszałkowska nr. 90.

Nauka i wychowanie.

Repetitorium do egzaminu kwalifikacyjnego od 5. października. Zarząd, Zacharjewicza 3. 6583

Nauczycielka frebblowska z dyplomem udziela lekcji. Zgłoszenia do administracji pod „Nauczycielka frebblowska”. 6631

Nauczycielka, młoda pan- na przyjęcie lekcję w lepszym domu na prowincji. Hb we Lwowie, M. K., Teatynska 3, II p., drzwi 2. 6617

Nauczycielka udziela lekcji gry na fortepianie i początków języka francuskiego. Zgłoszenia Potockiego 47. II. p. drzwi 3, między 1—3. 6613

Posady i prace.

Szkola krawiectwa damskiego „JOLANDA”, ul. Staszica 8, przyjmuje uczennice. 6494

Praktykanta lasowego poszukuje Zarząd dóbr Wierzbica, p. Uhnów. Zgłoszenia z odpisami świadectw 6618

Rządca większego folwarku (żonaty), młody, energiczny, z niekończoną szkołą rolniczą, dobrymi referencjami w dużych majątkach zmienni posadę od 1. listopada ewent. później. Łaskawe zgłoszenia pod „Sumienny 30” do administracji Kurjera lwowskiego. 6603

Kupno i sprzedaż.

Kamienie młyńskie, walce, kasprzy, gazę, turbiny, transmisje, lokomobile, motory, pompy, poleca „PILOT”, Lwów Batorego 4. 6492

Tokarnie, strugarki, heblarki, gryzarki, wiertarki, motory, lokomobile, pompy Worthingtona, poleca „PILOT” — Lwów, Batorego 4. 6491

Wydział Glicerynowe Kosmetyki WŁODZIMIERZ WŁODZIMIERZ WŁODZIMIERZ

Sprzedam duży dywan galonowy 4 m. długi i obraz yryg naty, ul. Listopada 63. 6630

Fortepian krótki do nauki, maszynę do szycia Singera sprzedam. Plac Marjański 5. III. piętro. 6624

Auto ciężarowe „Praga” na gumach 4 tony, i osobowe „Wat” 16 H. P. do sprzedania, Biuro Techniczne Brajerowska 11. A. 6623

Porcelanę francuską na 24 osób sprzedam Baderich 7. 6621

Futro podróżne (dacha) do sprzedania. Wiadomość Hot-1 Dependance City (Sykistuska 4) pokój 38. 6612

10 procent nominalnej wartości płacę za używane polskie znaczki, według mego w bież. osobliwie po 4, 10, 15, 20, 25, 50 marek. Kornel Senyk, Bereźnica królewska, poczta loco. 6610

Różne.

Zakład krawiectwa damskiego „Jolanda”, Staszica 8, przyjmuje wszelkie roboty w ten zakres wchodzące po umiarkowanych cenach. 6185

Na 25% poszukuję pożyczki. W zastaw wydam fortepian. Do kowski Zimorowicza 6. 6622

Krzysztofowicz

A. Kurkowa 5. Artystyczna pracownia obuwia na zamówienia najdogodniejsze i najeleganciej zrobione, oraz zakład obuwia ortopedycznego. 6606

Poszukuję folwarku do 200 morgów z budynkami gospodarskimi zarządcą wydzierżawienia. Zarządca dóbr Pallardi — Terka, p. Baligród. 6611

Starsza wdowa, łagodnego usposobienia, z której uczciwość ręczyć można, chętnie zajęłaby miejsce tow. rzyszki. Zgłoszenia pisemne „Pocztą Głowa 1, posterestante „Zaufana”. 6598

Fotograf fachowiec właściciel zakładu poszukuje wspólnicy, retuszerki pierwszorzędnej w celu otw. własnej szkoły fotograficznej. — Oferty pod „Szkoła, posterestante Lwów”, obywateli pożyczki państwowej numer 13475. 6599

NOTOWANIA GIEŁDY ZBOŻOWEJ.

Warszawa. (PAT.). Giełda zbożowa i towarowa. Jęczmień 8.400. Cena rozumie się za 100 kg. netto loco stacja załadowania.

OGŁOSZENIA.

BIURO TECHNICZNE H. KINO

Warszawa, pl. Żelaznej Bramy 6. Telef. 175-15.

Oddziały: Berlin W. 50. — Tanentzienstr. 20.

Wrocław, Kościuszki 5.

Dotarcza: Pasy transmisyjne „BALATA” i skórzane. Wszelkie wyroby gumowe techniczne. Płyty gatowane i cyrkularne. Wanny żelazne emaliowane.

Pieczęć mediana do wania. Maszyny do obróbki metali. Wyroby gumowe chirurgiczne i opatrunkowe.

Najskuteczniejszy środek

przeciwko o-
słabieniu i wy-
cienieniu u or-
ganizmu, nie-
mocy, małokrwistości (Anemii), brakowi apetytu,
ziemu trawieniu i t. p.

PIGULKI SIŁOTWÓRCZE

Wyr. lab. farmacji **Ap. Kowalski**, w Warszawie ul. Miodowa 1.
Skutek wprost zdumiewający, ujawnia się już po zużyciu pierwszego flakonu. Żądać w aptekach i składach aptecznych. Hurtownia sprzedaż. — Przedstawicielstwo na Lwów i wschodnią Małopolskę f. „OZON”. Hurtownia materiałów aptecznych, Lwów, Korotaja 8, również hurtowo do nabycia: P. Mikolasca i Ska i Apt. Zwiąż. Wytw. Handl. Farm. 356

Wolne posady

Kowala, specjalistę do kucia **stelmacha** poszukuje się do dworu na ordynarję. — Zgłoszenia z opisaniem świadectw podaniem wieku, ilości członków rodziny etc. przesać do Biura ogłoszeń S. Sokołowskiego i S-ki, Lwów, ulica Jagiellońska 7, pod „Rzemieślnik”. 6563

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. Michał Salpeter
Lwów Sykietuska 17, ordynuje od 8-9 i od 12-6.

Remscheid'skie

PIŁY

Tralowe
Owalne 6546
Cyrtularne
Tasnowe

Różne siekiery leśne, krępacze, pilniki do ostrzenia pił, pilniki calowe i strugaczowe, krążki do ostrzenia pił.

Stały skład narzędzi dla przemysłu drzewnego. — **Biró & Co. Wien**,

1. Liebenberggasse 6.

Telefon 563, 11525.

Telegram: Birósäge.

Proszę nas odwiedzić na „Targach - - Wschodnich” - -

Czechosłowacki pawilon Nr. 12. Grupa wiedeńska

Na sprzedaż:

gospodarstwo wiejskie w Dobromińskim powiecie, złożone z 14. morgów ornego pola, sadu i ogrodu, z inwentarzem żywym i martwym, z domem mieszkalnym, budynkami ekonomicznymi i z wodnym młynem na 2 kamienie. Wiadomość u adwokata Dra W. Zahajkiewicza w Przemyślu. 6601

ŻURNALE MÓD I FORMY

oryg. francuskie, angielskie, amerykańskie, wiedeńskie i inne na **sezon zimowy 1922** w największym wyborze tylko u **JENERALNEGO ZASTĘPCY**

B. Bregman WARSZAWA Karmelitka 11. telefon 33-28.

UWAGA: Specjalne formy Międzynarodowej Akademii we wszystkich rozmiarach księgarni i hurtowni cenę redakcyjną. 5614

TECHNICZNE BIURO

Budowy Gorzelni, Rafinerji, Krochmalarni, Browarów, Młynów, Tartaków, Suszarni i. t. p.

Lwów, Brajerowska 11 A.

Z powodu zawieszenia monopolu spirytusowego mają gorzelnie możność odbudowania się.

Techn. Biuro zawiadamia iż posiada kilkanaście gotowych gorzelni, z aparatami ciągłej destylacji, za dobrotę aparatów i stopień spirytusu do 95%. Trallesa i całego urządzenia daje biuro wszelką gwarancję.

Obowiązujemy się oddać gorzelnię do ruchu w 6 tygodni od daty zamówienia.

Posiadamy kompletną gorzelnię z aparatem miedzianym, kocioł systemu Schwarza. 6632

Towarzystwo-Handlowo-Bankowe

we Lwowie ul. Bielowskiego 1. 6.

zakupi... żyto, pszenicę, owies... i jęczmień...

wagonowo z natychmiastową dostawą.

Fabryka likierów
i wódek polskich

Tow. Przem. Roseckich S. A.

we Lwowie

(biuro: Jagiellońska 1. 2)

poleca swe wyroby.

Wystawa na

TARGACH WSCHODNICH

w Pawilonie

Polskiego Banku Przemysłow.

6607

Zarząd główny dóbr Brzeżany

sprzeda w roku bieżącym

drzewo opałowe twarde

(buk grab) na pniu

do wyrębu w zimie 1231/22 w 5-ciu rewirach a to:

Narajów, Wierzbów, Urmań, Bażnikówka, Trościaniec w każdym około 1000 sągów a 4 m. p.

Oferty pisemne należy wnosić do 14. października 1921 do Dyrekcji lasów w Raju, która na żądanie udziela bliższych informacji. 6600

KASYNO ZOPPOTY

Wolne miasto Gdańsk

OTWARTE PRZEZ CAŁY ROK

Baccarat
Cercie prive

Roulette
Minimum 10 M.
Maximum 6000 M.

Informacji co do podróży bez trudności paszportowych kolejną i statkiem, jak również prawideł gry udziela

Kasyno Zoppoty

Urzędowe biuro informacji w Berlinie: Transatl. Reise- und Verkehrsbüro, Budapeststrasse 5. Telefon Amt Litzow 3371 und 9570.